

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 35 nr. 15

11. august 2022 www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.: Gert Hansen

greenland
travel

Angalanissat tullegg
Nunatta Angalatitsiviani
iniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Suli eqarfittut inniminniinermi attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 701107 • www.greenland-travel.gl

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS - så kører det bare!

Kilaalap Aqqutaa B-1616 • Tlf. 64 24 08 • Mobil 53 24 18 • mail: benny@ka.gl • www.ka.gl

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsavede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Kujataani aatsitassarsiornissa- mik pilersaarut oqallisaasoq itigartinneqassangatinnartoq

Greenland Mineralsip pīaanissamik pilersaarutaanut itigartissutissatut siunnersuummik Naalackersuisut nassiussipput. Suliffeqarfik sapaatit akunneri sisamat ingerlaneranni akissuteqarnissamut periarfissaqarpoq.

Greenland Mineralsip Kuannersuarni aatsitassanik pīaanissamut qinnuteqaataa itigartinneqassangatinnarpoq.

Suliffeqarfik nittartakkamini taama nalunaarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfimmut itigartissuteqarnissamik siunnersuummik allakkiamik nassiussimasut suliffeqarfiup nalunaarutigaa. Namminersorlutillu Oqartussat tamanna uppersarpaat. Sapaatit akunnerinik sisamanik piffssalerlugit akissuteqarnissaanut tusarniaavigineqarput. Aatsitassarsiorfiup australiameersup aatsitassat qaqutigootut uranimik akullit piiarusukkalarpai.

Suliniuummik itigartissisoqartillugu qinnuteqartup akissuteqarnissaa periarfissaasarpoq. Tamatumalu kingorna itigartissut naalackersuisunut akuerisassanngorlugu ingerlateqqinneqarsinnaasarpoq.

Kuannersuarni suliniut pillugu paasissutissat:

Kuannersuit Narsap kilometerinik 7,5-inik ungasitsigisumi avannarpasissortaanippoq.

Aatsitassarsiork asimi 700 meterinik qutsitsigisumiippoq. Greenland Mineralsip aatsitassarsiork ukiuni 37-ni pīaaffiginiarpaa.

Aatsitassarsiork pīaaffigineqarnerani nunaqavissunik 328-nik suliffissaqartitsisoqarsinnaasasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Aatsitassarsiork qaqutigoortunik ilaatigut uranimik thoriumimillu saffiugassaqarpoq.

Aatsitassarsiork saffiugassiassamik ukiumut millionit tonsit pingasut missaannik pīaaffiusassaaq.

Ukiuni 37-ni aatsitassarsiorkermit sinnikut 111 millionit tonsiussapput qaarsorlu (qaarsumit pīarneqartumit sinnikut) 111 millionit tonsiussalluni.

Tusarfiit: Greenland Mineralsip ASN-ia ISN-ialu.

Kujataani aatsitassarsiorkermik pilersaarutip oqallisaasup

Nutaaq
kujataamiu
Naqiterisoq / Udgives af:
Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60
e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iloqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

18. august 2022

Normu tulleg saqqummeqqissaaq:
Næste nummer udkommer igen:

25. august 2022

itigartitsissutaanissaa tupaallan-
nartortaqqangilaq.

Pilersaarummi Inatsisartunut sior-
na qinersinermi qitiulluinnarpoq.

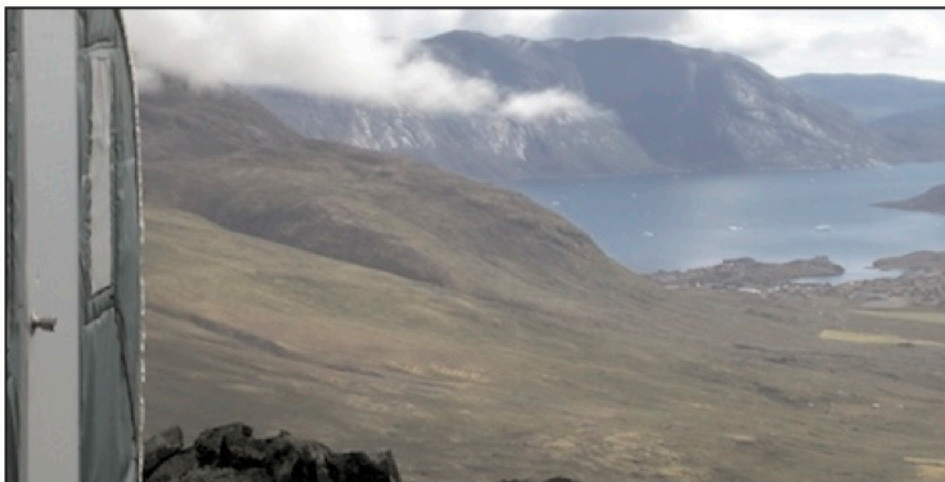
Aatsitassarsiorniarneq akерleri-
neqarpoq, Uranimimmi akulinnik
paaanissamik pilersaarut unitsin-
neqassasoq, Inuit Ataqaigiit
neriorsuipput.

**Naalakkersuisut isumaqatigii-
sitsiniarmik piimasaqarfigineq-
arsinnaasut**

Aqqaluaq B. Egede aatsitassanut
maana naalakkersuisuuvoq, taanna sioqqullugu Naaja
Nathanielsen aamma IA-meersoq naalakkersuisuulluni.
Taanna nunatsinni uranitalimmik paaasoqanginnissaanik
siorna siunnersuuteqarlunilu inatsimmik akuersisitsivoq.

Taamaammatt aatsitassarsiorfik naalakkersuisunit maanna
itigartinneqassangatinnarpoq.

Naalakkersuisut itigartitsinissamik nalunaaruteqarnerat isu-
maqatigiissitsiniartarfimmut tunniussisoqarnissaanik ilima-
suttoqarnerani pivooq. Kalaallit Nunaat Danmarkilu isuma-
qatigiissitsiniartarfimmut tunniunniarlugit, Greenland Mine-
rals qinnuteqarpoq. Uranitalinnimmi inerteqquteqartitsine-
rup atuutilinnginerani misissuinissamut akuersissummik
peqarnertik paaanissamut akuersinertut isigineqartariaqar-

toq, suliffeqarfik isumaqarpoq.

Periarfissatut allatut Greenland Minerals Kuannersuarni
aatsitassanik misissuinerminnik taarsiivigineqarnissamik
qinnuteqarniarpoq. Australiamiut aatsitassarsiorfiat 2016-
imiit 2020-mut 145 millionit koruunit atorlugit aatsitassanik
misissuipput.

Namminersorlutik Oqartussat naapertorlugit isumaqatigiis-
sitsiniarnermik suliaq ersarissumik suli inerneqangilaq.

Aatsitassanut naalakkersuisuusimasup Naaja Nathanielsenip
(IA-meersup) Danmarkimi isumaqatigiissitsiniartarfiup
suliamik aallartitsinissaa ilimaginagu oqaatigereerpa.

UKIARIAMUT PIAREEQQAPPUT. KLAR TIL SENSOMMERDAGE.

STARK STØTTER

Børnehjemmet
Sikkerneq

FLUTEX 2S

10 liter. Loftmaling som giver en helmat
og ensartet overflade.

(Best. nr. 9647366)

TJEK PRISEN
PR. SPAND

549,-

Flügger
Flutex® 2S

Refleksfri loftmaling
Refleksfri takfarg
Refleksfri takmaling

helmat
helmat
helmat

WOOD TEX 01 GRUNDOLIE

10 liter. Farveløs grundolie, som
trænger ind i træet, og modvirker
fugttag og beskytter mod træ
ødelæggende svamp.

(Best. nr. 9749113)

895,-

Flügger

01 Wood Tex

WOOD TEX VINDUESMALING

0,75 liter. Malingen flyder
godt sammen, tørrer hurtigt
og klæber ikke når vinduet
lukker.

(Best. nr. 9755162)

195,-

Flügger

Window

RAW MS FUGEMASSE

290 ml. Højelastisk
polymerfugemasse.
Anvendes til fugning
af facader ved døre
og vinduer.

(Best. nr. 9720732)

PR. STK.
40,-

RAW

MS

SEALER

S fuge + MS 100

Trivety smør

290 ml

Akít pitsassuít
avísiitsinni takoriakkít
imaluunniit nittartagarput
alakkaruk
www.STARK.gl

Se de stærke priser i vores avis
eller besøg vores hjemmeside
på www.STARK.gl

STARK
Sammen bygger vi professionelt

STARK Qaqortoq

Box 339 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 38 37 30

STARK Ilulissat

STARK Aasiaat

STARK Sisimiut

STARK Tasilaq

STARK Nuuk

STARK Qaqortoq

BESØG OS PÅ FACEBOOK
STARKKALAALLITNUNAAT

Medlem af CSR Greenland

Tilbuddene gælder fra onsdag den 10. august til søndag den 27. august 2022.
Der tages forbehold for pris- og tilgængelighedsændringer. Se lange lagre haves.

Ulige vilkår for erhvervet

af Rainer Permien

Mit indlæg referer blandt andet til borgmesterens tale til fåreholdernes årsmøde den 1. juli 2022 og til de aldeles mangelfulde muligheder for erhvervsudviklingen med konsekvensvirkninger i Kommune Kujalleq.

Personligt kan jeg godt forstå, at erhvervet for fåreholdet, landbruget, kvægavler med ligeledes slagteriet Neqi, har vanskelige betingelser med trænge kår og med et behov for økonomisk støtte langt ud i fremtiden.

En økonomisk støtte kan være berettiget, men tilskuddet kræver konstant årvågenhed af alle myndigheder med opsyn af alle implicerede erhvervsgrøner, således misbruget bliver elimineret i god tid!

Borgmesterens tætte bånd til erhvervet skinner igennem i velkomsttalen, men kommunens interesseområdet for økonomisk støtte burde have samme betingelser for ALLE erhvervsgrøner i kommunen!

Derfor anskues en ensrettet tilskudsordning for en favorisering af disse selvstændige erhvervsgrøner fremfor andre i kommunen, og der er ikke kun tale om økonomisk støtte, men ligeledes om support med hjælp på lige vilkår for udviklingen af alle andre erhverv, hvormed en forsømmelse kan udløse katastrofale følger for private selvstændige firmaer og i særdeleshed for borgerne i Kommune Kujalleq.

Indlægget skal ikke kun opfattes som kritik, men også som en reminder for, at erhvervslivet er ved punktet, hvor ejerne kritisk overvejer deres fremtidsudsigter med en muligvis afvikling af ens forretning.

Stagnationen af erhvervsudviklingen har stået på i over 20 år uden at kommunens respektive politikere har formået at foretage de nødvendige foranstaltninger for at imødegå en

fortsat negative udvikling med ulige konkurrencer, udfordringer og endda med lukninger af virksomheder og efterfølgende fraflytninger.

Gentagende bliver erhvervet negligeret af den offentlige sektor uden at blive taget seriøst, og savner en fyldestgørende beslutning: at vende udviklingen til en progressiv fremtid for alle.

Kræfterne er ved at være opbrugt og således tilliden til kommunen med dens ulidelige envejs kommunikation, hvor interessen for yderligere investeringer sættes i bero eller afvikles, og i givet fald anvendes andre steder.

I slutningen af 2018 blev stiftet "Erhvervsrådet", men efterfølgende larmende tavshed; var det kun et skuespil?

I tidligere læserindlæg har jeg argumenteret for en svigtende interesse for tiltagene til en erhvervsudvikling i og hos Kommune Kujalleq og af en fuldkommen anonym erhvervsafdeling; hvis denne overhovedet eksisterer!

Desværre har INGEN reflekteret eller modargumenteret på tidligere indlæg; meget sørgeligt og tankevækkende med en erkendelse af, at demokratiet er ikke for nærværende i den offentlige sektor i Kommune Kujalleq.

Betyder det så, at offentlige institutioner og virksomheder ignorerer problemet og abstraherer fra en udvikling af erhvervet og dermed aktivt skaber en forringelse for borgerne levevilkår; jf. fraflytninger fra byerne og bygderne i kommunen pga. mangel af arbejdspladser og ens egen negative fremtidsudsigter og m.m.!

Erhvervet skaber arbejdspladser og lærepladser, som er en kendsgerning kommunen burde være bevidst om og er en tvingende nødvendighed for at skabe mere velstand for bor-

gerne i byerne og bygdeme, hvor en erhvervsafdeling i kommunen burde være motoren for udviklingen, som åbenbart ikke eksisterer; desværre!

Erhvervet i sig selv kan ikke udvikles uden at have de nødvendige forudsætninger, hvilket er et synonymt samarbejde mellem den offentlige sektor og de forskellige erhvervsområder. Da denne ikke observante del, erhvervsafdelingen, mangler, har erhvervet svært ved at udvikle sig selv, og en innovativ fremgang må lægges i skuffen eller firmaet må lukkes, fordi offentlige interesser tilgodeses med støtte til andre områder.

Der mangler en decideret kontakt, et bindeled mellem erhvervet og "erhvervsafdelingen", med en god indsigt i og forståelse for, at erhvervet, med et incitament for ekspanderen, får konstant tilbudt denne mulighed i hele kommunen.

Hvis kommunen ikke er mere observant på at etablere en innovativ erhvervsafdeling med en aktiv deltagelse i kommunens udvikling og ikke vil påtage sig dette ansvar, eksisterer en god sandsynlighed for en langsom død af flere af erhvervsgrøene med lukninger eller fraflytninger til andre byer.

Det betyder med andre ord, at kommunens økonomi udhules ved at indtægter fra erhvervet flyttes til andre byer, hvilket allerede er sket! Processen er startet for nogle år siden med nedlukningen af borgernes livsværk og efterfølgende fraflytninger til andre byer af familierne og personer med gode faglige uddannelser.

Majoriaq, en afdeling i kommunen for uddannelsessøgende, uddannelsesvejledning og opkvalificering, er helt sikkert en glørværdig afdeling, men hvordan hjælpes personerne videre på vejen, når vi mangler lærepladser i kommunen? Dem, der gerne vil og har en nødvendig psykisk styrke, søger til steder udenfor kommunen og som ikke vender tilbage efter endt uddannelse, hvor de andre forbliver i byen uden at komme videre i livet!

Er de tungdommens fremtid i vores kommune?

Igen fremkommer spørgsmålet, hvorfor kan politikkerne ikke se og i det mindste forsøger at løse problemerne? Går I rundt med skyklapper på og ignorerer denne mange årige negativ udvikling?

I, som valgte medlemmer i kommunalbestyrelsen, burde engagere sig mere i deres fire årige påtaget opgave og indfri de afgivet løfter inden kommunalvalg i 2021; var disse kun floskler uden indhold?

Pladsen i kommunalbestyrelsen er ikke en soveplads, men et sted med mulighederne for at gøre en forskel! Er valgte politikker utilstrækkeligt klædt på, eller har den ikke nødvendige pondus med en acceptabel viden og kompetence?

Lægfolk kan også gøre nytte, men viljen skal være til stede, for at gøre gavn og arbejde for hele befolkningen.

Med venlig hilsen

UKIARIAMUT PIAREEQQAPPUT. KLAR TIL SENSOMMERE DAGE.

STARK STØTTER

Børnehjemmet
Sikkerneq

Så længe lager haves.

TJEK PRISEN

1.199,-

ALPHA 300 TELT

3-pers. Telt med kuppelkonstruktion. Opslået mål: B:180 x L:285 x H:130 cm. Vægt: 4300 gram. (Best. nr. 9760452)

449,-

TRANGIA GRYDESÆT T/SPRIT

Trangia 25-1 består af en vindskærm, to gryder, pande/låg, spritbrænder og pakrem. Alt er i aluminium. (Best. nr. 9632085)

HELLY HANSEN WORKWEAR BUKS

Model Kensington. Den perfekte buks til fritid og arbejde. Buksen er slidstærk og lavet af 4-vejs stretchmateriale. (Best. nr. 2260044)

STARK PRIS
999,-

1.299,-

BÆRERYGSÆK

Perfekt når man skal på jagt. Den må løste 50 kg. (Best. nr. 9691468)

399,-

HELLY HANSEN WORKWEARTRØJE

Det perfekte basisunderlag, som er super svedtransporterende. (Best. nr. 2173987)

Tilbudene gælder fra onsdag den 10. august til lørdag den 27. august 2022. Der tages forbehold for pris- og afgiftsændringer, trykfejl og udsolgte varer samt forskikede leverancer. Så længe lager haves.

Akit pitsassuit
aviisitsinni takoriakkik
imaluunniit nittartagarput
alakkaruk
www.STARK.gl

Se de stærke priser i vores avis eller besøg vores hjemmeside på www.STARK.gl

STARK
Sammen bygger vi professionelt

STARK Qaqortoq
Box 339 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 38 37 30

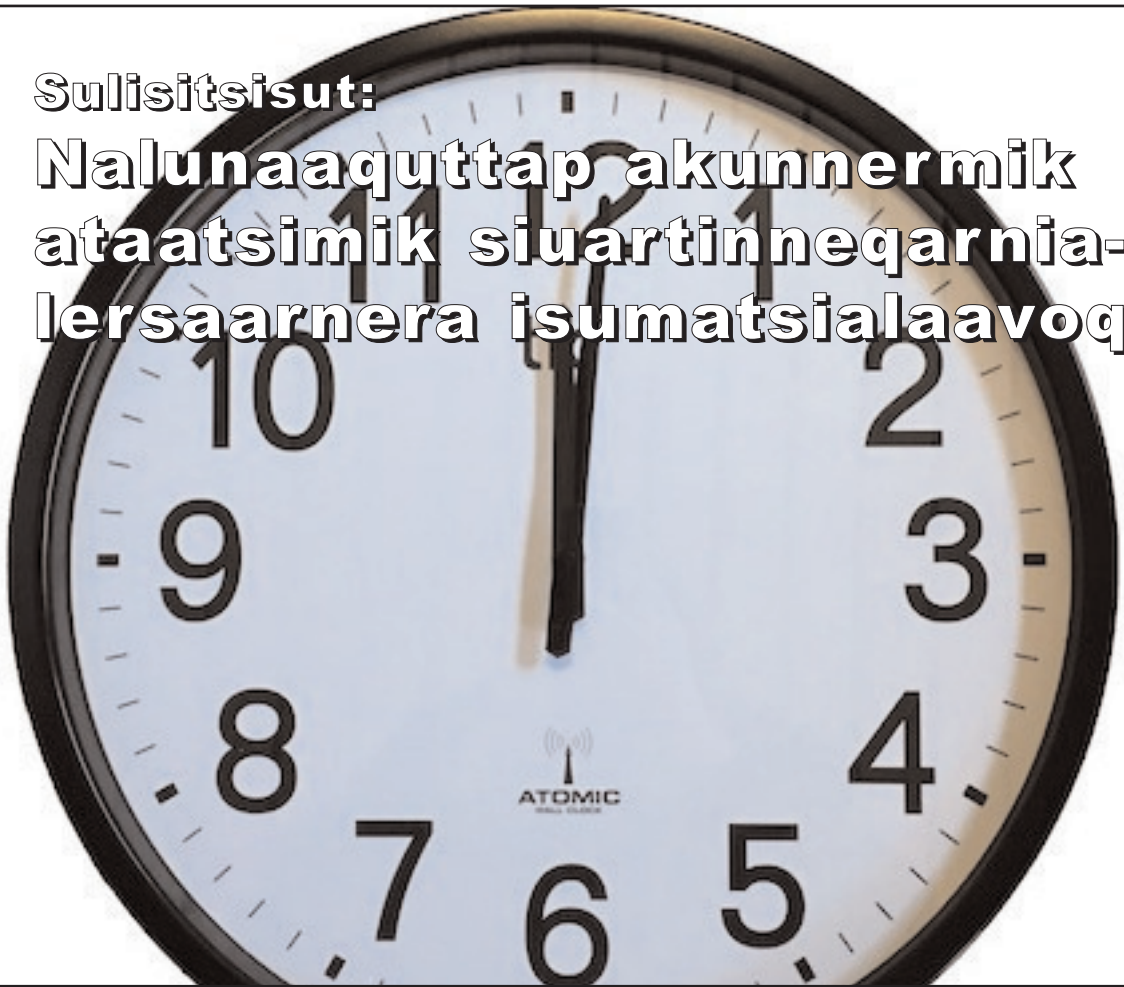
BESØG OS PÅ FACEBOOK
STARKKALAALLITNUNAAT

Medlem af CSR Greenland

Sulisitsisut:

Nalunaaquttap akunnermik ataatsimik siuartinneqarnia- lersaarnera isumatsialaavoq

Nunatta Europallu nalunaaqutaasa nikingassutaat akunnermik ataatsimik sivikillineqassasoq, Naalakkersuisut siunnersuutigaat. Nalunaaqutatta aalajangersarsinnaaneranut akisussaaffik nunatta suliassaqarfigilerpaa.

Naalakkersuisut suliassaqarfik "Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera" maajimi akisussaaffigileramikku nalunaaqutartup qanoq nikittarfeqalissanersoq namminneq aalajangersinnaalerpaat.

Nunatta Europallu nalunaaqutaasa nikingassutaat akunnermik ataatsimik sivikillineqassasoq, Naalakkersuisut siunnersuutigeqqammerpaat. Siunnersuutaat akuerineqassappat, nunatta Danmarkillu nalunaaqutaat akunnernik pingasunik nikingalissapput.

Naalakkersuisut siunnersuutaat taanna maanna tusarniaasutigineqaleruttortoq nittartagaanni atuarneqarsinnaavoq.

Siunnersuutaalli Inatsisartunit aatsaat akuerineqassappat, "Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera" suliassaqarfigilisavaat. Taamaattoqassanersorli Inatsisartuni taasissutigineqaaqassaaq, ilutigalugulu nalunaaqutatta ukiortaami atuutilersumik siuartinneqarnissaanik siunnersuut akuerneqqaassallugu.

Inatsisartullu Naalakkersuisut siunnersuutaat akuerissappasuk, nalunaaqutartup akunnermik ataatsimik ukiortaami assersuutigalugu ualikkut nalunaaqutaq marluniit pingasunut siuartissaq.

Nunatsinni nalunaaquttap nikittarfii

Nunatsinni nalunaaquttap nikittarfii tamarluinnangajammik assigiipput. Kisianni:

Ittoqqortoormiit Islandillu nalunaaqutaasa nikittarfii assigiipput - Nuummi ulloqqeqaraangat Ittoqqortoormiini nalunaaqutaq ataatsimunnagortarpoq.

Pituffiup Amerika kangialu nalunaaqutaasa nikittarfii assigiipput. Nuummi ulloqqeqaraangat Pituffimmi nalunaaqutaq aqqanermunnagortarpoq.

Tunumilu nunami eqqissimatitami silasiorfimmi Danmarkshavnimi nalunaaqutaq marlunnagoraangat Nuummi ulloqqeqartarpoq.

Taamaattoqassappallu nunatta, Islandip, Savalimmiut taavalu Tuluit Nunaata nalunaaqutaasa nikingassutaat akunnerit marlunnagussapput, taavalu nunatta, Danmarkip, Norgep, Sverigep, Tysklandip Europallu kitaani nunat allat nalunaaqutaasa nikingassutaat akunnerit pingasunnagussallutik.

Kisianni Ittoqqortoormiit (tamaani Europallu kitaani nalunaaquttat akunnernik pingasunik nikingareerput) Danmarkshavnip Pituffiullu nalunaaqutaat siuartinneqassanngilat.

Sulisitsisut nalunaaquttamik siuartsineq pitsaaquteqassasorigaat

Nunatsinni inuussutissarsiortut Europamik niueqateqarnermi sivilisunerusumik atassuteqalissagunik piffissamik ator-

luaanerussamat tamanna qularnangitsumik nuannaarutigissagaat, Sulisitsisuni pisortaq Christian Keldsen isumaqarpoq.

Nunatsinnili Europamilu nalunaquttat nikingassutaat sivikilineqassappat, nunatsinni nunanilu nunatta kimmuit saniliini nalunaquttat nikingassutaat akunnermik ataatsimik sivitsusaaq.

- Taamaaliortoqassappat tamanna nunatta Danmarkimik, Europamik Tuluit Nunaannik niueqateqarnerani qularnangitsumik nutaanik periarfissaqalertitsissaaq.

- Taamaallitutik ulluinnarni atasuteqarnerat akunnermik ataatsimik sivitsusaaq. Aammali nunatta Amerika avannarlillu nalunaqutaasa nikingassutaat akunnermik ataatsimik sivitsusalluni. Amerika avannarlarmi isumalluarfigalugulu arlalitsigut niueqatigaarput. Europamilli maannakorpiaq niueqateqarnerput eqqarsaatigalugu isumatsialaavoq, Christian Keldsen oqarpoq.

Air Greenlandip aamma isumatsiaasorigaa

Air Greenlandip nunatta Europallu kitaata nalunaqutaasa nikingassutaat akunnermik ataatsimik sivikillinissaanik siunnersuut aamma isumatsialaasoraaa.

Nunatsinniimmi Danmarkimut tikittut nunatta Danmarkillu nalunaqutaasa akunnermik sisamanik nikinganerannik sungiussiniapiloortartut tusarnartarinngilarput.

Timmisartortartullumi aamma sungiussniapiloortarpaat. Timmisartuni inuttat nunamiit nunamut allamukaraangamik nunat angallaffigisatik nalunaqutaasa nikinganerat alaatsinaattariaqartarpaat. Taakkumi angallassereeraangamik pinngitsooratik qasuersaartussaapput, malittarisassaqlutillumi.

Nalunaquttat akunnermik pingasunik nikingalissappata tamanna allannuuteqaataassasoq, Air Greenland nassuiaavoq. Tassa timmisartuni inuttat nunami akunnermik sisamanik siulliusumik nalunaqutalimmi unnuigaangami pinngitsoorani ulluni pingasuni qasuersaartussaavoq.

Akunnernilli pingasunik sivikinnerusumilluunniit siulliusumik nalunaqutalimmi unnuigaangami qanoq sivistigisumik sulisimanersoq apeqqutaalluni nalinginnaasumik qasuersaartussaavoq, tamannalu nalunaquttat akunnerinik aqqaneq-marlunnik sivistussuseqakkajuppoq.

Tamannalu timmisartuutiqatigiiffiup eqaannerusumik inuttalersuisinnaangorneranik kinguneqassasoq, Air Greenlandip timmisartuussinermut pisortaa Niels Chemnitz Frederiksen oqarpoq.

- Siunnersuut Air Greenlandimit qujarupparput, akuerineqassappammi eqaannerusumik timmisartuussisinnaangussallutalu inuttalersuisinnaangussaagut. Uagutsinnut timmisartuussatsinnullumi pisariillisaataassaaq.

- Oqartussaasorpullu, tassa Danmarkimi angallannermut aqutsisoqarfik Trafikstyrelsen, ulluinnarni atasuteqarnerput akunnermik ataatsimik sivitsusaaq. Tamanna iluaqutassaaq, akuerilertugassanimmi suliassaqtilluta oqartussaasorpullu ataqatigiissaareqatigiinnissatsinnut periarfissaqarnerulissaagut, Niels Chemnitz Frederiksen oqarpoq.

**Qaqortoq
Entreprenørfirma ApS**

Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde

Borearbejde & Sprængningsarbejde

Vandledningsarbejde & Kloakararbejde

Terrænarbejde & Belægningsarbejde

Halvrørsarbejde

Betonarbejde

**Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44**

**Jens Tikile Simonsen • Mobil: 49 76 77
E-mail: jenst@qef.gl**

**Nikki Davidsen • Mobil: 24 17 17
E-mail: jenst@qef.gl**

Naalakkersuisut vil forhøje børnetilskud

Lavindkomstfamilier skal kunne modtage det samme børnetilskud, uanset hvilken type indkomst familien har. Det mener Naalakkersuisut, der har sendt et ændringsforslag til børnetilskud i høring.

Naalakkersuisut arbejder med et ændringsforslag til en lov, der har til formål at hjælpe en gruppe lavindkomstfamilier. Naalakkersuisut samle alle former for tilskud og ydelser til børnefamilier, så alle lavindkomstfamilier fremover kan få samme størrelse børnetilskud, uanset type af indkomst, familierne har.

Hovedformålet med forslaget er således at lave en ny ordning, der skal sikre, at alle familier med en årlig aktuel indkomst på under 136.000 kr. får ret til at modtage et ”højere” børnetilskud, lyder det.

Forslaget vil samlet koste landskassen 7,9 millioner kroner årligt.

Flere ydelser omdirigeres

- Der ydes i dag – ud over det almindelige børnetilskud – en række forskellige børnetillæg fra ordninger i henholdsvis lovgivningerne om alderspension, førtidspension, elevstøtte og studiestøtte.

- Dette har medført, at visse lavindkomstfamilier er blevet forfordelt i forhold til andre lavindkomstfamilier, lyder det i beskrivelsen af lovforslaget.

De forskellige tillæg og børnetilskud skal ifølge ændringsforslagene samles og fordeles til familierne på ny. Dette kan resultere i, at nogle familier med indkomster som uddannelsesstøtte og førtids- samt alderspension, kan ople-

vet et mindre fald af børnetilskud før skat.

Ulighed skal mindskes

Ændringsforslaget skal sikre, at alle lavindkomstfamilier får ret til at modtage et lige børnetilskud, uanset hvordan deres indkomst tjenes.

- Der indføres derfor med indeværende ændringsforslag en ny ordning, der samler alle de omtalte børnetillægsordninger i et nyt samlet børnetilskud, som alene baserer sig på modtagerenes aktuelle indkomst, uanset hvordan de opnår deres indtægt, lyder det i bemærkningerne til ændringsforslaget.

Naalakkersuisut vil derfor se bort fra indkomsttypen, som kan være løn, førtidspension, uddannelsesstøtte eller anden offentlig ydelse.

Ifølge ændringsforslaget er der i alt 3.591 modtagere af børnetilskud, som ligger grund for beregningerne af den nye ordning.

Studerende i Danmark får muligheden

Med ændringsforslaget vil Naalakkersuisut samtidig give grønlandske studerende i Danmark mulighed for børnetilskud. Men det understreges, at gruppen af studerende i Danmark, der vil kunne modtage børnetilskud ikke er stor, og at udgifterne dertil vil ligge på omkring 100.000 kroner årligt.

Naalakkersuisut forventer, at ændringsforslaget vil koste landskassen 7,9 millioner kroner i 2023, når den nye ordning træder i kraft.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 17.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Grønlændere kan være i høj risiko for radon - og det er ikke uden konsekvenser

Klimaforandringer påvirker optøning af permafrost. Men hvad betyder det for radonkoncentrationer og menneskers sundhed i Grønland og i Arktis? Det vil forskere finde svar på.

Vinteren er lang og kold i Arktis.

Det er helt naturligt, at langt de fleste tilbringer det meste af dagene indendørs. Men selvom det er lunt og hyggeligt, kan indeklimaet være til fare for helbredet, såfremt man befinder sig i et område med store mængder radon, og hvor huset ikke er helt tæt mod jorden.

Sådan lyder det i en forskningsartikel om radon i Grønland og strålingsrisiko for befolkningen, som er udarbejdet af Aarhus Universitet og Asiaq.

Konsekvenser for helbredet

Fra undergrunden kan radon sive ind i bygninger og blive en del af indeklimaet.

Det er særligt slemt om vinteren, når luften er kold, og boliger opvarmes, så tvinger undertrykket radongas ind i bygningen, medmindre den er helt tæt mod jorden nedeunder.

Indånding af radon i store mængder er livsfarligt og sammen med tobaksrygning den hyppigste årsag til lungekræft. En undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse har desuden vist, at der er øget risiko for akut lymfatisk leukæmi blandt børn med meget radon i boligen.

Der findes begrænsede radondata fra Grønland og fra Arktis. Men nu har Aarhus Universitet - på baggrund af tal fra Asiaq's radonmålinger fra 2003 til 2004 - vurderet 257 parcel- og dobbelthuse i Nuuk, Narsaq og Qaqortoq.

Højeste koncentrationer i Narsaq

Tallene har en del år på bagen, men der findes ingen andre tal at forholde sig til i Grønland, forklarer Violeta Hansen, seniorrådgiver og ekspert i strålingsbeskyttelse ved Aarhus Universitet, som blandt andre forskere står bag artiklen.

Her fandt man de højeste koncentrationer af radon i Narsaq efterfulgt af Qaqortoq og Nuuk. I Narsaq konkluderede man, at 74,6 procent af boligerne indeholdt mere radon end Verdenssundhedsorganisationens (WHO) anbefalede grænseværdi på 100 Bp per kubikmeter.

I Qaqortoq drejede det sig om 19,4 procent og i Nuuk om 0,8 procent.

Altså er strålingen i Narsaq, Sydgrønland, højere end i de nordiske lande som Danmark, Norge, Sverige, Island og flere EU- og ikke-EU-lande.

Resultaterne fra Grønland viser en positiv sammenhæng mellem byggeåret for et parcelhus og et dobbelthus og indendørs radonkoncentration.

Der findes velafprøvede, holdbare og effektive foranstaltninger til at forhindre radon i nye bygninger og til at reducere radon i eksisterende bygninger. Det er - ifølge Violeta Hansen - muligt at installere en mekanisk ventilation og indsætte en radonmembran over hele bygningens grundareal.

Optøning af permafrost

Forskere fra Aarhus Universitet vil kigge nærmere på, hvad klimaforandringerne kommer til at betyde for koncentrationen af radon i grønlandske bygninger.

- Permafrost, som huse i Vestgrønland er bygget på, fungerer som beskyttelse mod radon. Vi er interesseret i at vide, hvad det kommer til at betyde for menneskers sundhed, når permafrosten tør som følge af klimaforandringer, siger Violeta Hansen.

I samarbejde med alle lande fra den arktiske og subarktiske region, EU-lande og Australien er Aarhus Universitet i gang med at udarbejde en EU-ansøgning om indeklima, herunder radon, skimmel, fugt, støv.

- Vi vil gerne involvere den grønlandske befolkning i dette projekt. Vi kan tilbyde hjælp til folk med gratis målinger, tiltag til at reducere indendørs radon og undervisning. Vi håber, at kunne skabe arbejdspladser i fremtiden inden for indeklima i Grønland, siger Violeta Hansen.

Fra 5.- 9. september kommer forskerne til Grønland for at holde en række møder i Nuuk og Narsaq. Her vil de blandt andet mødes med borgere i kommunen i Sydgrønland, folkeskolen i Narsaq, Inuli-skolen, Grønlands Erhverv, lokale boligforeninger, forskere m.fl.

Naalackersuisut, meeqqanut tapiissutit qaffanniaraat

Ilaqutariit appasinnerusumik isertitaqartut assigiiaarnerusumik meeqqanut tapiissuteqarfingeqartalermissaat pillugu, Naalackersuisut inatsimmut allannguutissatut siunnersuutaat maanna tusarniaaffingeqaleruttorpoq.

Ilaqutariit isertitakinnerusut aningaasaqarnikkut ikiorsiniarlugit, Naalackersuisut inatsimmut allannguutissatut siunnersuuteqarput. Meeqqanut tapit, tapillu allat angajoqqaajusunut tunniunneqartartut ataatsimoortilermissaat, isertitallu suuneri apeqqutaatinngit tunniunneqartalermissaat Naalackersuisut maanna sulissutigaat.

- 136.000 kr.-nit ataallugit maannakkorpiaq isertitaqartut ilaqutariit tamarmik, isertitaminnik qanoq pissarsisimanerat apeqqutaatinngit, meeqqanut tapiissutinik “qaffasinnerusunik” pinissamat pininnaatitalermissaannik qulakkeerisusamik aaqqissuussinermik nutaamik sananissaq siunnersuummik pingaarnertut siunertaavoq, nassuiaammi allasimavoq.

Siunnersuut nunatta karsianit ukiumut 7,9 milliunuit koruuninik aningaasartuutaassaaq.

Tapiissutit assigiinnigitsut nuunneqassapput

- Ullumikkut – meeqqanut tapiissutit nalinginnaasut saniatigut – soorlu utoqqalinersiat pillugit, siusinaartumik pensio-nisiat pillugit, atuartunut tapiisarneq pillugu aammalu ilinniartuunersuit pillugit inatsisini aaqqissuussinerniit, meeqqanut tapinik assigiinnigitsunik arlalinnik tunniussisoqartarpoq.

- Tamanna, ilaqutariit akissaatikinnerit ilaasa, ilaqutariinnut akissaatikinnernut allanut naleqqiullugit minitaasalersimarerannik nassataqarsimavoq.

Inatsimmut allannguutissatut siunnersuummi tapit assigiinnigitsut meeqqanullu tapit ataatsimoortilerneqassapput, inatsisiniillu allanit peerneqarlutik. Angajoqqaat isertitakinnerusut assigiimmik tapeqalerpata, siusinaartumik soraarnerusutisiaqartut, soraarnerusutisiaqartut ilinniartullu ilaat meeqqat tapiinik annikitsumik appaavigineqaratarsinnaasut allasimavoq.

Assigiinnigitsineq annikillisarneqartoq

Inatsimmut allannguutissatut siunnersuutip qulakkiissavaa isertitaa allaavigalugit assigiimmik tapeqartitsilermissaat, isertitaa qanoq isertitarineqarneri apeqqutaatinngit.

- Taamaattumik matuminnga allannguutissatut siunnersuummik, isertitaminnik qanoq pissarsisimanerat apeqqutaatinngit, tiguisussap maannakkorpiaq isertitaa taamaallaat tunngavigalugit meeqqanut tapiissutinik kattutami nutaami meeqqanut ilassutit tapinik aaqqissuussanik pineqartunik tamanik katiterisumik aaqqissuussamik nutaamik atuutilersitsisoqassaaq, allannguutissatut siunnersuutip nassuiaataani allasimavoq.

Isertitaa akissarsiaagaluarpata, soraarnerusutisiaagaluarpata, ilinniarnermusiaagaluarpataluunniit, meeqqanut tapit taamaasillutik assigiissarniarneqarput.

Inatsimmut allannguutissamat siunnersuutip nassuiaataani naatsorsuineri meeqqanut tapisiaqartut 3.591-it ilanngunneqarsimapput.

Danmarkimi ilinniartut ilaat periarfissaqalissapput

Allannguutissatut siunnersuummi kalaallit meerartaqarlutik Danmarkimi ilinniaqittut tapisiaqarnissaat aamma ammatinneqassaaq. Danmarkimili ilinniartut amerlagisassaangitsut inatsit tusarniutigineqartoq malillugu tapisiaqartinneqarsinnaasassammata, taakkununga aningaasartuutissat ukiumut 100.000 koruuniunissaat missingiunneqarpoq.

Naalackersuisut naatsorsuutigaat allannguutissatut siunnersuut 2023-imi atuutilerpat ukiumut 7,9 milliunuit koruuninik naleqassasoq.

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq**

**Professional Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

Kalaallit radonimut ulorianartorsior-sinnaapput - kingunerluuteqarsinnaasumik

Silap pissusaata allangoriartornerata nuna qeriuannartoq aakkiartortippaa. Kalaallilli Nunaanni Issittumilu radon inuit peqqissusaannut qanoq sunniuteqartarpa? Tamanna ilisimatusartut paasisaqarfigerusuppaat.

Issittumi ukiusarnera sivilullunilu nillertaqaq.

Issittumi najugallit illup annersaani illup iluaniiginnartarnerat nalinginnaasuulluinnarpoq. Kialaarluunilu nuannertarluartoq, illup iluata silaanaa peqqissutsimut ulorianartorsortitsisinnaavoq, tassa sumiiffik najugaqarfigisaq radoninik akoqarluarpat, illulu nunamut attuumavallaanngippat. Aarhus Universitetip Asiallu Kalaallit Nunaanni radonip innuttaasunut sunniuteqarsinnaanera pillugu ilisimatusaatisimasaanni taamatut allassimavoq.

Peqqissutsimut kingunerluutaasut

Radonimi nunamiit illup iluanut pisinnaavoq taamalu illup iluata silaannaata ilagilersinnaallugu.

Pingaartumik ukiuunerani tamanna ajornerpaasarpoq, silamimi silaannaq nillertillugu illulu kiassartillugu radongassi illup iluanut pisarpoq, tassa illup toqqammavia iluamik suliarineqarsimannngippat.

Radonimik annertuumik najuussineq inuunermut ulorianartorsortitsisinnaavoq, radonimimmi najuussineq pujortartoq-artarneratulli puatsigut kræfteqalersitsikulaneruvoq.

Kræftens Bekæmpelsimit misissuisoqarsimanerata aamma takutissimavaa, inimi radonitalipilussuarmi meeqqat najugallit aammikkut kræfteqaleriaannaasartut.

Radon pillugu paasisutissat Kalaallit Nunaanni Issittumilu killeqarput. Aarhus Universitetillu - Asiap 2003-miit 2004-mut radonimik uuttortaa-sianera tunngavigalugu - Nuummi, Narsami Qaqortumilu illut 257-it misissuiffigisimavai.

Narsami radoneqarnerpaasoq

Kisitsisit pineqartut qangarnisaalaarput, Kalaallilli Nunaanni allanik kisitsisaateqartoqanngilaq tunngavigineqarsinnaasunik, Violeta Hansen Aarhus Universitetimi siunnersortaa-nerusoq, ilaatigut ilisimatusaqataasutut ilanngutassioqataasimasoq nassuiaavoq.

Misissuisoqarmat paasineqarpoq, Narsami radonit annertu-nerpaasut, Qaqortoq tulliuvoq Nuullu radonikinnerulluni. Narsami inigineqartut 74,6 procentii kubikmeterimut 100 Bp-mik killeqartinneqarnissaanik WHO-p inassuteqaataanit annertunerusumik radoneqarput.

Qaqortumi inigineqartut 19,4 procentii Nuummi 0,8 procentii radoneqarput.

Kujataani Narsami radonip qinngorneri taamaalillutik nunanit avannarlerniittuni, soorlu Danmarkimit, Norgemit, Sverigemit, Islandimit nunamilu EU-miittunit EU-miinngittunillu annertunerupput.

Kalaallit Nunaanni misissuinermi angusat takutippaat, ukiup parceliusunik illuliornerup affarleriinnillu illuliornerup aamma illup iluani radoneqassutsimik uuttortaanerup akornanni ajunngitsumik ingerlasoqarsimasoq.

Radonip sanaartukkani nutaani atuutilinnginnissaa anguniarlugu misillitagaqarfigineqarluartunik, attanneqarsinnaasunik sunniuteqarluartartunillu atortorissaaruteqartoqarpoq, taakkulu illuni atuutereersuni radonimik annikillisisinnaapput. Violeta Hansenip oqaatigaa, silaannarissarfiit mekanikkusut ikkussorneqarsinnaasut aamma illup toqqavia tamarmi radonmembranilerneqarsinnaasoq.

Nuna qeriuannartoq aakkiartortoq

Aarhus Universitetimi ilisimatusarup maanna misissuiffiginiarppaa, silap pissusaata allangoriartornera Kalaallit Nunaanni illut qanoq radoneqartigisarnerannut sunniuteqartarnerusoq.

- Nunap qeriuannartup Kalaallit Nunaata kitaani illut radonimut illersortarpari. Silap pissusaata allangoriartornerata malitsigisaanik nunap qeriuannartup aakkiartulernerara inuit peqqissusaanut qanoq sunniuteqassanersoq paasisallugu soqutigisaraarput, Violeta Hansen oqarpoq.

Aarhus Universitetip issittumi nunat issittullu eqqaani nunat, EU-mi nutat Australialu suleqatigalugit illup iluani silaannaq, tassunga ilanngullugu radon, oquk, isugutak, pujoralak pillugi misissuinissamat EU-mut qinnuteqaatissaq suliarierneqarpoq.

- Suliniummut Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqataatikkusuppavut. Inunnut neqeroorutigaarput, akeqanngitsumik uuttortaa-sianeraneq, illup iluani radonip annikillisinneqarnissaanut suliniutit ilinniartitsinissarlu. Neriutigaarput Kalaallit Nunaanni siunissami illup iluani silaannarmut atattillugu suliffinnik pilersitsisinnaanerput, Violeta Hansen oqarpoq.

Ilisimatusartut septembarip tallimaaniit qulingiluaanut Kalaallit Nunaanniissapput, tassan Nuummi Narsamilu ataatsimiisitsisassallutik. Nunatsinniinnerminnut atattillugu Kujataata Kommuniani innuttaasut, Narsap atuarfiani atuartut, Inuili-mi atuartut, Sulisitsisut, najukkami inillit peqatigiiffii, ilisimatusartut il. il. ataatsimeeqatigineqassallutik.

Ataatsimiinnernut peqataanissaq akeqanngilaq, peqataania-raannili Kalaallit Nunaanni september 2022-mi worksshop-pertoqarnissaanut allatsittoqartariaqarpoq.

Grønlands Erhverv: God idé hvis uret bliver rykket en time frem

Tidsforskellen mellem Grønland og Europa skal forkortes med en time, ønsker Naalakkersuisut. For Grønland kan nu selv bestemme over sine tidszoner.

I maj hjemtog Naalakkersuisut sagsområdet "Tidens Bestemmelse", der betyder, at vi selv kan fastlægge vores tidszoner.

Nu lægger Naalakkersuisut op til, at man forkorter tidsforskellen mellem Grønland og Europa med en time. Det vil betyde, at tidsforskellen mellem Grønland og Danmark kan blive tre timer.

Det står der ifølge et forslag, der er i høring i øjeblikket på Naalakkersuisuts hjemmeside.

Naalakkersuisut overtager dog først sagsområdet om "Tidens Bestemmelse", når det har været igennem Inatsisartut. Her skal de 31 medlemmer stemme om at hjemtage området samtidig med, at de skal godkende forslaget om at ændre tidszonen for Grønland, der står til at gælde fra 1. januar næste år.

Hvis forslaget bliver godkendt, vil det også betyde, at vi må rykke uret en time frem efter nytårsfesten, så hvis klokken er 14.00 i dag, foreslår forslaget, at klokken i stedet er 15.00.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Tidszoner i Grønland

Det meste af landet er i den samme tidszone. Men:

Ittoqqortoormiit er i den samme zone som Island - når klokken er 12 i Nuuk, er den 13 i Ittoqqortoormiit.

Pituffik er i den østamerikanske tidszone. Når klokken er 12 i Nuuk, er den 11 i Pituffik.

Og så er der Danmarkshavn, som er en vejrstation i Nationalparken i Østgrønland. Når klokken er 12 i Nuuk, er den 14 i Danmarkshavn.

Med tidsændringen vil det også betyde, at der vil være to timers forskel mellem Grønland og Island, Færøerne og Storbritannien. Og tre timers forskel mellem Grønland og Danmark, Norge, Sverige, Tyskland og andre dele af Vesteuropa.

Ændringen af tidszonen vil dog ikke gælde for Ittoqqortoormiit (der allerede har tre timers tidsforskel til Vesteuropa), Danmarkshavn og Pituffik (Thule Air Base).

Grønlands Erhverv kan se fordele ved tidszoneændring Christian Keldsen, der er direktør i Grønlands Erhverv, mener at det vil glæde erhvervet at have kontakten til Europa en time mere til daglig. For tid er penge

Men hvis Grønland rykker tidszonen nærmere mod Europa, betyder det også, at man rykker sig en time længere væk fra nabolandene vest for Grønland.

- Det skaber nogle muligheder, det er der ingen tvivl om, i forhold til den samhandel som Grønland har med Danmark, Europa og Storbritannien.

- Man får en time mere om dagen, hvor man kan være i dialog. Bagsiden er jo selvfølgelig, at vi kommer en time længere væk fra Nordamerika, som vi jo også har både store forventninger til og en del samhandel med. Men lige nu er vi jo meget europæisk orienterede, og på den måde giver det god mening, siger Christian Keldsen.

Air Greenland er også glad

Også for Air Greenland giver det god mening at rykke uret en time nærmere til den europæiske tidszone.

Vi kender det måske selv, når vi fra Grønland kommer til Danmark, hvor der er en tidsforskel på fire timer, og vi lige skal vænne os til tidsforskellen. Det skal piloterne også.

Når besætninger flyver fra A til B, skal de være opmærksom på tidszonerne. Flybesætninger skal nemlig hvile sig

efter en arbejdsdag, og her er der regler for hviletider.

Air Greenland forklarer, at der er en skillelinje på tre timers tidsforskel. Det vil sige, hvis et besætningmedlem overnatter i et land, hvor tidsforskellen er mere end tre timer, så skal besætningmedlemmet have en langtidshviletid på tre nætter. Men hvis tidsforskellen er på tre timer eller mindre, så har besætningmedlemmet en almindelig hviletid, hvilket kommer an på, hvor langt tid man har været på arbejde. Det vil typisk være en hviletid på 12 timer.

Derfor vil det give flyveselskabet mere fleksibilitet ved brug af deres besætning, siger Niels Chemnitz Frederiksen, der er operationschef i Air Greenland.

- For Air Greenlands vedkommende, så hilser vi forslaget velkommen, fordi det vil give os øget fleksibilitet i forhold til at afvikle vores trafik og den måde, vi kan planlægge vores besætninger på. Det gør det nemmere for os, og det gør det også bedre for kunderne.

- Det vil også give os en time ekstra hver dag med vores myndighed, som er Trafikstyrelsen, der sidder i Danmark. Den her ekstra time gør, at vi kan koordinere med myndighederne, hvis vi skal have godkendt noget i en fart, hvilket er meget nyttigt, siger Niels Chemnitz Frederiksen.

Pasfoto - 120 kr.

B-46 (Kujataamiu) JYSK akiani

Nal. 11.00 - 17.00

Oqarasuaat 49 44 60

Meeqqanut tapiissutit meeqqanut tamanut tunniunneqartalererat imatut akeqassaaq

Naalackersuisut nalilerpaat, meeqqanut tapiissutit nunami meeqqanut tamanut tunniunneqartalerpata 80 millioner koruunit missaannik akeqassaaq.

Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuut, meeqqanut tapiissutinik ilaqutariinnut isertitakittunut tunniunneqartarunik qaffaasusaaq maannakkorpiaq tusarniaassutigaaq. Naleqqami politikkeri Emanuel Nûko isumaqarpoq, meeqqat tamarmik meeqqat tapiissutaannik tunineqartalerinnsaat kissaatiginarsinnaasoq. Tamannali nunatta karsianut akisuupilussusaaq, taamaammallu susassaqarfinnut allanut aningaasaliissutinik ilanngaalluni aningaasanik pissarsisoqartariaqarluni, Naalackersuisut Naleqqami politikkerimut akissutaanni allassimavoq.

Naalackersuisut naapertorlugit, meeqqat ikinnerpaamik 6.301-t 2021-mi meeqqanut tapiissutinik pissarsisussaati-taasimapput, taamaalillunilu meeqqat 7.467-it missaanniittut meeqqanut tapiissutinik pissarsisaratik. Meeqqanut tapiissutit annertussusaat angajoqqaajusut ullumikkut isertitaat tunngavigalugit naleqqussarneqartarput.

Isertitaqarnerujartortillugit tapiissutit annikilliartortinneqartarput, tapiissutillu 1.200 koruunit inuleraangatikkitt tapiissutinik pissarsisoqartarunnaartarluni.

2022-mut aningaasanut inatsit malillugu meeqqanut tapiissutinut 45 millioner koruunit missaanniittut immikkoortinneqarput, meeqqallu tamarmik tapiissutisissappata taakku naammangilluinnartut, isumaginninnermut sulisoqarnermullu naalackersuisoq Jess Svane (S) allappoq:

80 millioner koruuninik akiligassaqarnerusoqalissasoq
- Meeqqat tamarmik 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaat isertitaat apeqqutaatinnagit meeqqanut tapiissutinik pissarsisalissappata, maannakkut tunniunneqartartut isigalugit

meeqqamut ataatsimut ukiumut annerpaamik 9.093 koruuninik, tassa ukiumut 125 millioner koruunit missaannik pisortat aningaasartuuteqarnerannik kinguneqartussaasaaq, imaluunniit pisortat aningaasartuutaat maannakkumut naleqqiullugit ukiumut 80 millioner koruunit missaannik qaffassasut.

Emanuel Nûkop aamma meeqqanut tapiissutit meeqqanut tamanut tunniunneqartalissappata kinguneqaataasinnaasut apeqqutigisimavai, tassungalu atatillugu Jess Svaneq erseqqissaassutigaa, anigaasat pisortat missingersuutaanni allani nassaarineqartariaqassasut:

- Ilaqutariinnut aaqqiissuteqarnissamut killissarititaq sinerlugu isertitaqartunut, taamaattumillu maannakkut malitarsissat malillugit meeqqanut tapiissutinik tunineqartanngitsunut, isumaqarpoq ukiumut meeqqanut tapiissutinik 9.093 koruuninik tunineqartalissasut.

Qaffaanissamik pilersaaruteqartut

- Aningaasaliissuteqarsinnaaneq innuttaasunut toqqaannangitsumik kinguneqartussaaq, tassami aningaasartuutit amerlinerannut aningaasat pisortat missingersuutaanni allatigut nassaarineqassammata, taamaasillunilu suliassaqarfiit allat aningaasanik annasaqarlutik, Jess Svaneq akissutaanni allassimavoq.

Inatsisissatut siunnersuut Naalackersuisut tusarniaassutigisaat naapertorlugu, meeqqat tapiissutaannut aningaasartuutigineqartartut 2023-mi 7,9 millioner koruuninik qaffanneqarnissaat Naalackersuisunit pilersaarutigineqarpoq.

Pilersaarutaavoq, aningaasat meeqqanut tapiissutit ilaqutariinnut isertitakinnerpaanut tunniunneqartartut qaffanneqarnissaanut atorineqassasut.

Omdiskuteret mineprojekt i Sydgrønland står til at få afslag

Naalakkersuisut har sendt et udkast afsted om afslag på Greenland Minerals' ansøgning om udnyttelsestilladelse. Selskabet har nu fire uger til at komme med et svar.

Greenland Minerals' mineprojekt ved Kuannersuit står til at få afslag på deres ansøgning om udnyttelsestilladelse.

Det skriver selskabet på deres hjemmeside.

Ifølge meddelelsen har Selvstyret sendt et udkast selskabet om et afslag. Selvstyret bekræfter, at der er sendt et udkast til afslag i høring hos Greenland Minerals.

Selskabet har fået fire uger til at svare.

Det australske mineselskab vil gerne udvinde sjældne jordarter med uran som biprodukt.

Når der bliver indstillet til afslag, får ansøgeren mulighed for at sende en partshøring. Derefter kan et udkast om afslaget sendes videre til godkendelse hos det samlet naalakkersuisut.

Fakta om Kuannersuit-projektet:

Kuannersuit ligger cirka 7,5 kilometer nord for byen Narsaq.

Hvis Greenland Minerals får en udvindingstilladelse, bliver det i en åben mine i 700 meters højde.

Greenland Minerals vil holde minen i drift i 37 år.

Projektet forventes at skabe 328 grønlandske arbejdspladser, når minen er i drift.

Området indeholder blandt andet sjældne jordarter, uran og thorium.

Minen vil producere 3 millioner ton malm om året.

På 37 år vil minen producere 111 millioner ton restaffald

og 111 millioner ton gråbjerg (ubrugt klippemateriale).
Kilde: Greenland Minerals VVM og VSB-rapport.

Det er ikke overraskende, at selskabet står til at få afslag på deres omdiskuterede mineprojekt i Sydgrønland.

Mineprojektet var det store omdrejningspunkt for valget til Inatsisartut sidste år.

Der var nemlig modstand mod mineprojektet, blandt andet fordi det indeholder udvinding af uran.

Inuit Ataqatigiit gik til valg på at stoppe mineprojektet.

Potentiel voldgiftssag mod naalakkersuisut

Nu sidder Inuit Ataqatigiits Aqqaluaq B. Egede som naalakkersuisoq for råstoffer. Og før ham sad Naaja Nathanielsen (IA) på posten. Hun fremsatte og fik vedtaget en ny lov sidste år, der forbyder efterforskning og udnyttelse af uran i Grønland.

Derfor står mineprojektet til at få afslag af naalakkersuisut.

Udmeldingen om afslaget fra naalakkersuisut kommer midt i en potentiel voldgiftssag.

Greenland Minerals har anmodet om at køre en voldgiftssag mod både Grønland og den danske stat. Selskabet mener, at uranforbuddet ikke gælder for deres efterforskningstilladelse, fordi selskabet fik tilladelsen før forbuddet, og at de dermed er berettiget til en udnyttelsestilladelse. Alternativt vil Greenland Minerals søge erstatning for deres efterforskningsudgifter ved Kuannersuit.

I årene mellem 2016 og 2020 har det australske mineselskab brugt 145 millioner kroner på efterforskningsudgifter. Ifølge Selvstyret er der endnu ingen afklaring om voldgiftssagen.

Tidligere naalakkersuisoq for råstoffer, Naaja Nathanielsen (IA), har sagt, at hun forventer, at en voldgiftsret i Danmark vil afvise at tage sagen ind.

Så meget vil børnetilskud til alle børn koste

Cirka 80 millioner kroner vurderer Naalakkersuisut, at det vil koste at give børnetilskud til alle børn her i landet.

Naalakkersuisut har i øjeblikket et lovforslag i høring, som vil øge børnetilskuddet, som gives til familier med lav indkomst.

Hos Naleraq mener politikeren Emanuel Nûko, at det vil være ønskeligt, hvis alle børn fik børnetilskud. Det vil dog betyde en kæmpe regning til landskassen, så der skal tages penge fra andre områder, lyder det fra Naalakkersuisut i et svar til Naleraq-politikereren.

Ifølge Naalakkersuisut var mindst 6.301 børn berettiget til børnetilskud i 2021, og dermed er der cirka 7.467 børn, der ikke modtager børnetilskud. Børnetilskuddet reguleres i dag efter forældrenes indkomst. Jo mere de tjener, jo mindre tilskud, og tilskuddet bortfaldet helt, når det kommer under 1.200 kroner.

2022 er der afsat 45 millioner kroner til udbetaling af børnetilskud, og det vil slet ikke række, hvis alle skal have, skriver naalakkersuisoq for sociale anliggender og arbejdsmarked, Jess Svane (S):

Øget regning på 80 millioner kroner

- Hvis alle børn under 18 år skal modtage børnetilskud uanset forældrenes indkomst, vil det med den nuværende sats på højest 9.093 kr. om året pr. barn betyde en offentlig udgift på ca. 125 mio. kr. om året, eller en forøgelse af de offentlige udgifter med ca. 80 mio. kr. om året i forhold til de nuværende udgifter.

Emanuel Nûko spørger også ind til konsekvenserne ved at uddele børnetilskud til alle børn, og her gør Jess Svane opmærksom på, at pengene skal findes andre steder i det offentlige budget:

- Familier med en indkomst over reguleringsgrænsen, og som derfor ikke modtager børnetilskud med de nuværende regler, vil det betyde, at de modtager 9.093 kr. pr. år i børnetilskud.

Har planer om forhøjelse

- En eventuel finansiering vil få indirekte konsekvenser for borgerne, i og med at penge til den øget udgift skal findes andet steds i de offentlige budgetter, og dermed er der andre områder, som vil miste midler, står der i svaret fra Jess Svane.

Ifølge et lovforslag, som er sendt i høring, har Naalakkersuisut planer om at øge udgifterne til børnetilskud med 7,9 millioner kroner i 2023.

Det er planen, at pengene skal gå til at øge børnetilskuddet til de familier med lavest indkomst.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer
Industri-installationer
Service
Skibs-installationer
Data-installationer
Kommunikation
Antenneanlæg
Elevatore
Belysningssteknik

Sikringsanlæg
Patient- og nødkald
Brandalarm anlæg
Maskinelektro
Termografering
Hvidevarer
Storkøkkener
Døgnvagt
El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqaqluortoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S
Jaraatoq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

tlf. 494525

Vagttlf.: 494530

Permien & Permien

Tlf.: 49 45 85 Postboks 148 3920 QAQORTOQ E-mail: info@permien.dk
En god service -det sætter vi nemlig en ære i

Nye Åbningstider

fra 07:00 til 17:00

Fra mandag til og med fredag

lukket lørdag & søndag

CANON har altid et godt tilbud for udskiftning
af din multifunktionsprinter.

Den komplette digitale løsning, der dækker virksomhedernes behov
- et valg med service og kopitonerer, du ikke kommer til at fortryde

Bordprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A4
Hastighed 25 print/min

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A6 – SRA3
Hastighed 30 print/min

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A6 – SRA3
Hastighed 50 print/min

Kontakte din lokale servicepartner

Takuss'! Vi ses!

Din KOPI-SERVICE i Kujataani